

UCHWAŁA Nr XVI/118/2016

RADY GMINY BURZENIN

z dnia 28 stycznia 2016 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1515, poz. 1045, poz. 1890) oraz art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 332, z 2014 r., poz. 1188, z 2015 r., poz. 1199, poz. 1045, poz. 1830) Rada Gminy Burzenin uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Burzenin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez jej wywieszenie na tablicy ogłoszeń w budynku Urzędu Gminy Burzenin oraz zamieszczeniu na stronach internetowych Gminy Burzenin.

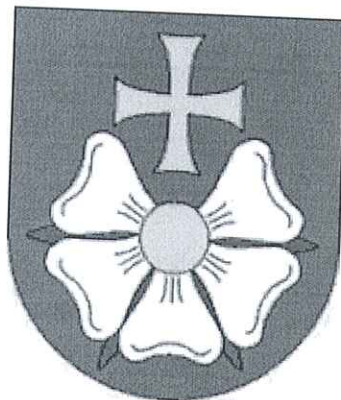

Przewodniczący Rady
Margorzata Płocieniak
Margorzata Płocieniak

Rada Gminy Burzenin
8-260 Burzenin, ul. Sieradzka 1
pow. sieradzki, woj. łódzkie

Załącznik do Uchwały
Nr XVI/118/2015
Rady Gminy Burzenin
z dnia 28.01.2016 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2016 – 2018**

20.01.2016

I. WSTĘP

Pierwszy Program Wspierania Rodziny w gminie Burzenin opracowano na lata 2013 – 2015. Program przyjęty został Uchwałą Nr XXXVIII/235/13 Rady Gminy Burzenin i był odpowiedzią na obowiązek nałożony na samorządy gminne ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którą samorząd winien podejmować działania wspierające wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która zaspakaja jego potrzeby, zapewnia mu poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego, otacza miłością, jest jego naturalnym środowiskiem wychowawczym. Rodzina oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie.

W przypadku gdy rodzina staje się dysfunkcyjna to dziecko i inni jej członkowie mają prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa. Czynności podejmowane przez instytucje na rzecz dobra dziecka i rodziny muszą być zintegrowane dla osiągnięcia jak najlepszych efektów terapeutycznych. Dziecko powinno mieć możliwość do zachowania swojej tożsamości i do utrzymywania kontaktów z rodzicami.

Celem Programu jest budowa systemu wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych. Zadania wynikające z Programu będą realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości z uwzględnieniem podmiotowości rodziny i dziecka. Aby system opieki nad dzieckiem i rodziną przyniósł wymierne korzyści należy:

- podjąć wszystkie możliwe działania, aby dziecko pozostało w rodzinie własnej;
- zapobiegać patologiom społecznym;
- tworzyć rodziny zastępcze spokrewnione;
- po wyczerpaniu wszystkich możliwych form pomocy w środowisku, które okazałyby się niewystarczające, kierować dziecko do placówek opiekuńczo – wychowawczych;
- w miarę możliwości przygotowywać wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych do samodzielnego życia.

W sytuacji gdy pomoc w środowisku rodzinnym nie daje zadawalających efektów, decyzją sądu dziecko umieszczane jest w pieczy zastępczej, zaś powiat koordynuje poszukiwania dla dziecka różnych form pieczy zastępczej, a gmina Burzenin jest obowiązana pokrywać część kosztów na utrzymanie dziecka w tej pieczy.

II. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN Z DZIEĆMI NA TERENIE GMINY BURZENIN

W roku 2015 system pomocy społecznej w gminie Burzenin objął wsparciem 186 rodzin, w których przebywało łącznie 640 osób. Stanowiło to 11,48% ogółu mieszkańców gminy. W poprzednich latach odsetek ten był nieco wyższy.

Tabela 1. Liczba osób i rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej

L.p.	Rok	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej	Liczba mieszkańców	Odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej
1.	2015	186	640	5 575	11,48
2.	2014	210	726	5 608	12,94
3.	2013	219	769	5 660	13,58

Źródło: Urząd Gminy Burzenin, GOPS w Burzeninie – opracowanie własne

Poniższa tabela obrazuje typy i liczbę rodzin z dziećmi objętymi świadczeniami pomocy społecznej w latach 2013 – 2015.

Tabela 2. Typy rodzin z dziećmi objętymi świadczeniami pomocy społecznej

Rodziny z dziećmi	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
ogółem, z tego	134	133	117
o liczbie dzieci 1	54	52	48
2	40	45	39
3	25	23	21
4	11	9	4
5	3	2	3
6	0	1	1
7 i więcej	1	1	1
Rodziny niepełne	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
ogółem, z tego	23	25	25
o liczbie dzieci 1	11	13	15
2	8	8	7
3	2	2	1
4 i więcej	2	2	2

Źródło: GOPS w Burzeninie – opracowanie własne

Z analizy danych wynika, że w latach 2013 i 2014 świadczeniami pomocy społecznej objęta była większa liczba rodzin z dziećmi, niż w ostatnim roku.

Tabela 3. Powody przyznania pomocy

Wyszczególnienie	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Ubóstwo	172	163	133
Bezrobocie	120	111	103

Długotrwała lub ciężka choroba	50	41	40
Niepełnosprawność	70	66	66
Wielodzietność	49	44	39
Alkoholizm	21	18	18
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	10	13	17
Sytuacja kryzysowa	4	2	4

Źródło: GOPS w Burzeninie – opracowanie własne

Powyższe dane wskazują, że kwestia ubóstwa jest czynnikiem dominującym w strukturze udzielania pomocy, kolejnym powodem jest bezrobocie, a następnie niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, wielodzietność, alkoholizm oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Należy zaznaczyć, że zjawiska te są ze sobą powiązane, dlatego też osoby i rodziny objęte pomocą społeczną występują jednocześnie w kilku kategoriach świadczeniobiorców (np. ubóstwo + bezradność + bezrobocie). Tak więc skala oraz różnorodność przyczyn udzielania pomocy społecznej świadczą o tym, jak ważne jest wspieranie rodziny kompleksowymi działaniami o charakterze profilaktycznym, zapobiegającym sytuacjom kryzysowym.

Tabela Nr 4. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny

Lata	Liczba rodzin	Liczba dzieci
2013	9	24
2014	10	30
2015	10	35

Źródło: GOPS w Burzeninie – opracowanie własne

Aby zapobiec sytuacjom, w których dzieci należy odebrać z ich naturalnego środowiska oraz przywrócić władzę rodzicielską rodzicom, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej rodzinie przydzielany jest asystent rodziny. Praca asystenta rodziny polega na wspieraniu rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze. Jego działania skierowane są na poprawę stanu emocjonalnego, zwiększeniu kompetencji społecznych i rodzicielskich oraz nabywaniu umiejętności rozwiązywania problemów przez rodziny.

Do końca 2015 roku gmina Burzenin dofinansowała pobyt 6 dzieci w pieczy zastępczej, z tego 3 dzieci przebywa w rodzinie zastępczej spokrewnionej; 1 dziecko w placówce opiekuńczo – wychowawczej; 2 dzieci w rodzinie zastępczej zawodowej pełniące funkcję pogotowia rodzinnego.

Tabela Nr 5. Liczba dzieci objętych pomocą w formie posiłków w placówkach oświatowych

Lata	Liczba dzieci
2013	208
2014	200
2015	180

Źródło: GOPS w Burzeninie – opracowanie własne

Na przestrzeni ostatnich lat liczba dzieci korzystających z ciepłych posiłków w placówkach oświatowych uległa zmniejszeniu.

Rodziny wielodzietne od 2014 roku mogą skorzystać z uprawnień do zniżek, które oferowane są zarówno przez instytucje państwowe, jak i firmy prywatne w ramach Karty Dużej Rodziny.

Liczba rodzin, którym przyznano KDR – 12, w tym 40 dzieci.

Tabela Nr 6. Analiza SWOT sytuacji w zakresie pomocy rodzinie na terenie Gminy Burzenin

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca instytucji działających na rzecz rodziny. 2. Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny. 3. Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin. 4. Funkcjonowanie grupy wsparcia „AA Krokus”. 5. Działanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego . 6. Działanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. 7. Dobre rozeznanie środowiska lokalnego m.in. przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych. 8. Oferty sportowe i baza lokalowa (Gminny Ośrodek Sportowo – Rekreacyjny). 9. Funkcjonowanie placówek służby zdrowia na terenie gminy 10. Szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych oferowanych przez szkoły, bibliotekę, Dom Kultury. 11. Działania podejmowane przez asystenta rodziny w celu udzielania wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. 12. Funkcjonowanie na terenie gminy świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży. 13. Realizacja programów osłonowych i profilaktycznych 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoki wskaźnik ubóstwa. 2. Wysoki poziom bezrobocia. 3. Problem nadużywania alkoholu. 4. Niechęć osób do korzystania z poradnictwa specjalistycznego, tkwienie w uzależnieniu od pomocy społecznej. 5. Wyuczona bezradność. 6. Roszczeniowość klientów OPS. 7. Brak wzorców modelujących prawidłowe postawy życiowe w rodzinach dysfunkcyjnych. 8. Brak mieszkań chronionych i socjalnych. 9. Brak ośrodków placówek wsparcia dziennego, warsztatów terapii zajęciowej na terenie gminy. 10. Ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę. 11. Wzrost liczby zadań zleczanych samorządom gminnym ,wpływający na ograniczenie finansowych możliwości Gminy w realizacji poszczególnych zadań .

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost świadomości jakie znaczenie i jaką wartość niesie ze sobą rodzina. 2. Zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych. 3. Aktywność rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu własnych problemów. 4. Zwiększenie efektywności działań wszystkich podmiotów biorących udział w zintegrowanym systemie wsparcia dla rodziny . 5. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na aktywizację zawodową i społeczną osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. 6. Dalsza działalność asystenta rodziny 7. Rozwój wolontariatu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zanik więzi, tradycji rodzinnych. 2. Złożoność problemów rodzin. 3. Zaniechanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców. 4. Rozszerzenie zjawisk dysfunkcyjnych. 5. Stereotypowe myślenie odbiorców wsparcia oraz środowiska lokalnego odnośnie GOPSU, jako instytucji udzielającej jedynie pomocy finansowej. 6. Wzrost kosztów utrzymania rodziny. 7. Wypalenie zawodowe pracowników

III. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA PROGRAMU

Założeniem tego Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy pojawiają się pierwsze problemy w życiu rodziny oraz eliminowanie wszelakich zagrożeń które mogą mieć wpływ na jej prawidłowe funkcjonowanie. Przewidywanym efektem oddziaływań w ramach Programu, powinno być pozostanie dziecka w środowisku rodzinnym.

Cel główny Programu to tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, jej wspieranie oraz budowa zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin

Cele szczegółowe i kierunki działań:

Cele szczegółowe Programu	Zadania	Realizator	Okres realizacji
Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin	Systematyczna diagnoza rodzin objętych pomocą GOPS	GOPS	2016-2018
	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb rodziny	GOPS w Burzeninie	2016-2018

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny	Objęcie dożywianiem dzieci o niskich dochodach w formie obiadów w placówkach oświatowych	GOPS w Burzeninie placówki oświatowe	2016-2018
	Karty Dużej Rodziny	GOPS w Burzeninie	2016-2018
	Świadczenia rodzinne, w tym świadczenia opiekuńcze	GOPS w Burzeninie	2016-2018
	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	GOPS w Burzeninie	2016-2018
	Pomoc Żywnościowa w ramach Programu FEAD	GOPS w Burzeninie PKPS Sieradz	2016-2018
	Wyplacanie stypendiów i zasiłków szkolnych, udzielanie pomocy materialnej dzieciom znajdującym się w trudnej sytuacji finansowej	Urząd Gminy Burzenin	2016-2018
	Pomoc w załatwianiu spraw związanych z dowozem dzieci niepełnosprawnych do placówek oświatowych i zdrowotnych	Urząd Gminy Burzenin	2016-2018

	Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	GOPS w Burzeninie	2016-2018
	Programy i Projekty rządowe skierowane do rodzin z dziećmi	GOPS w Burzeninie	2016-2018
Wspomaganie funkcji opiekuńczo - wychowawczych rodziny	Pomoc rodzinom przeżywającym trudności wychowawcze w przewycięzaniu problemów poprzez wzmocnienie funkcji rodziny oraz ról rodzinnych	GOPS w Burzeninie asystent rodzinny	2016-2018
	Zapewnienie rodzinom dostępu do psychologa, pedagoga, doradcy zawodowego, prawnika	Urząd Gminy Burzenin GOPS w Burzeninie PCPR w Sieradzu	2016-2018
Pomoc dzieciom w nauce oraz zagospodarowanie czasu wolnego	Kierowanie dzieci wymagających pomocy w nauce i opieki pozalekcyjnej do placówek oświatowych i placówek kultury	Placówki oświatowe Gminna Biblioteka Publiczna w Burzeninie Gminny Dom Kultury w Burzeninie asystent rodziny	2016-2018
	Organizacja różnorodnych zajęć oraz zagospodarowanie czasu wolnego dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia, w tym organizacja wypoczynku w okresie wolnym od zajęć szkolnych	Placówki oświatowe Gminny Dom Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2016-2018

	Pomoc dzieciom w przygotowaniu się do zajęć lekcyjnych	placówki oświatowe asystent rodzinny	2016-2018
	Współpraca za szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych	GOPS w Burzeninie placówki oświatowe asystent rodzinny kurator sądowy	2016-2018
Pomoc w przygotowaniu rodzin naturalnych do powrotu dzieci funkcjonujących w zastępczych formach opieki	Działania mające na celu przywrócenie więzi rodzinnych	Pracownicy socjalni we współpracy z sądem rodzinnym i opiekuńczym, kuratorem sądowym i społecznym, asystentem rodzinnym, pedagogiem szkolnym, przedstawicielem policji	2016-2018
Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie istniejących zdarzeń i sytuacji	Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin GOPS w Burzeninie	2016-2018
	Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą	Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	2016-2018

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej należy docenić i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka.

Zamiast zastępować rodzinę w pełnieniu tych zadań, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie.

IV. PODMIOTY UCZESTNICZĄCE W REALIZACJI PROGRAMU

Program realizuje **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Burzeninie** w partnerstwie z:

- Urzędem Gminy Burzenin;
- Punktem Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin;
- Placówkami Oświatowymi Gminy Burzenin;
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Gminnym Domem Kultury;
- Gminną Biblioteką Publiczną;
- Zespołem Interdyscyplinarnym do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- Sądem Rejonowym w Sieradzu Wydział III Rodzinny i Nieletnich, kuratorzy sądowi;
- Komisariatem Policji w Złoczewie;
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sieradzu;
- Powiatowym Urzędem Pracy w Sieradzu;
- Placówkami Służby Zdrowia;
- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Sieradzu.

Koordynatorem Programu jest kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Burzeninie.

V. FINANSOWANIE

Źródła finansowania Programu:

- budżet Gminy Burzenin;
- dotacje celowe z budżetu państwa;
- środki pozyskane z funduszy zewnętrznych, w tym: rządowych, pozarządowych, programów celowych i funduszy unijnych.

VI. EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- podniesienie poziomu i rozwój profesjonalnych form pomocy rodzinie w środowisku,
- poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wymagających pomocy i wsparcia,
- konsolidacja działań różnych grup społecznych, instytucji na rzecz dysfunkcyjnych rodzin,
- przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- poprawa sytuacji dziecka w rodzinie,
- poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- wypracowanie procedury dotyczącej analizy sytuacji rodziny pod kątem zasadności przydzielenia asystenta rodziny.

VII. MONITORING I EWALUACJA

Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Burzeninie, W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby mające dać informację zwrotną pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w Programie.

Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami i organizacjami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji, a także planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

W terminie do dnia 31 marca każdego roku przedstawiane będzie Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

VIII. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia dzieci i rodzin. Wsparcie będzie miało charakter profilaktyczny.

W pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się rodzin ze swoim problemem. Wówczas będzie można zwiększyć ich szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku i zapewnienia oraz wykorzystywanie własnej aktywności w celu zdobycia nowych umiejętności.

Opracowała: Anna Karczmarek

Przewodniczący Rady
Margaryta Stojek
Margaryta Płociennik